

ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНО ДВИЖЕНИЕ НА ПЪТЯ

ИНСТРУКТАЖ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОУ „ИВАН ВАЗОВ“ – с. УСТРЕМ ЗА ПРИДВИЖВАНЕ КАТО ПЕШЕХОДЦИ ПРЕЗ ЕСЕННО – ЗИМНИЯ ПЕРИОД НА ГОДИНАТА

Най-заstraшени да бъдат блъснати от автомобил през есенно-зимния период са пешеходците. В основната рисковa група попадат пешеходци носещи тъмни връхни дрехи, както и имащите опасния навик да пресичат пътното платно където и да било, без да изчакват преминаването на приближаващите автомобили. Пешеходците са най-заstraшени в периода от настъпването на сумрака и през цялото времетраене на вечерта. Най-много злополуки с тях стават между 17.00 и 20.30 ч. Причините най-често са съчетание на несъобразена скорост на водачите при движение на фарове и неправилно движение и присъствие на пешеходците на платното в същия момент.

ПРЕПОРЪКА 1. НЕ ИЗБЪРЗВАЙТЕ ДА ПРЕСЕЧЕТЕ ПЛАТНОТО!

Много улици в населените места са без осветление и се налага преминаване пеш по неосветени маршрути. По възможност пресечете платното там, където е осветено. Ако ви предстои пресичане на място, където няма осветление, и в същия момент виждате фарове на приближаващ автомобил, в интерес на Вашата лична безопасност е **ДА ГО ИЗЧАКАТЕ ДА ПРЕМИНЕ** и тогава да пресечете. Не забравяйте, че шофьорът на приближаващия автомобил не Ви вижда в същия момент, в който Вие виждате фаровете на автомобила му, а **ЗНАЧИТЕЛНО ПО-КЪСНО**, когато вече **НЕ МОЖЕ ДА СПРЕ И ВИ ПРЕДПАЗИ!** Предпазливо би трябвало да действате и когато пресичате осветен участък.

ПРЕПОРЪКА 2. ПАЗЕТЕ СЕ ОТ ЗАСТИГАЩИ ВИ АВТОМОБИЛИ! СЛОЖЕТЕ СВЕТЛООТРАЗИТЕЛНА ЖИЛЕТКА!

На мнозина се налага да изминават километри пеш вечер, в тъмнината, защото няма удобен обществен транспорт. Между малките градове и съседните близки села вечер се движат пеш много хора. Те дори не подозират големия риск да бъдат блъснати от застигащи ги автомобили, движещи се в същата посока. В най-голяма опасност са пешеходците, които вървят неправилно – отдясно и то по платното. Шофьорът на застигащия ги автомобил ги вижда много късно, когато вече не може да направи спасителна маневра или да спре. Рискът е още по-голям, когато пешеходецът е с тъмни дрехи /трудно забележим/, а шофьорът има срещу себе си фаровете на насрещен автомобил. Тогава той може да Ви забележи едва когато е на около 25 метра от Вас. Затова, ако се движите пеш в населено място по улица без тротоари, или извън населено място, още при поява в далечината на фарове на приближаващ автомобил в една от двете посоки, тогава **НЕЗАБАВНО ИЗЛЕЗТЕ ОТ ПЛАТНОТО** и изчакайте отминаването на автомобила. Не разчитайте погрешно, че шофьорът на застигащия ви автомобил **ЩЕ ВИ ВИДИ И ЩЕ ВИ ЗАОБИКОЛИ!** Жертвите на тази лъжлива увереност са предостатъчно. Приближава ли автомобил – излезте извън очертанията на платното- на банкета и дори по-далече! Изключително важно за безопасността на пешеходците, водачите на каруци, мотопеди в тъмната част от денонощието да носят светлоотразителни жилетки!

ПРЕПОРЪКА 3. НЕ СЕ ОПИТВАЙТЕ ДА СПИРАТЕ АВТОМОБИЛИ!

Ако вървите извън населено място по тъмно, не се опитвайте да спирате автомобили “на автостоп”. При тези опити, ръкомахайки, Вие несъзнателно навлизате по-навътре в платното

и се излагате на опасност да бъдете блъснати от автомобила, който се опитвате да спрете. При това шофьорите не са склонни да спират и вземат случайни пътници, особено по тъмно.

ПРЕПОРЪКА 4. *ОБОЗНАЧЕТЕ СЕ, ЗА ДА БЪДЕТЕ ВИДИМ ПО-ОТДАЛЕЧЕ!*

Ако е неотложно и неизбежно да вървите пеш по-тъмно, направете нещо нестандартно за вашата безопасност. Важно за Вашата безопасност и тази на децата Ви дрехите да са с вградени светлоотразителни елементи /»котешки очи»/ За да бъдете видими за шофьорите отдалече, при липса на светлоотразителна жилетка, по възможност, облечете светла връхна дреха. Велосипедистите са длъжни при движение по тъмно, извън населените места и при намалена видимост да носят светлоотразителни жилетки. Ако нямате подходяща дреха, може да носите светъл, добре забележим лек предмет/ фенерче/. Така ще бъдете видим достатъчно отдалече. Много необходимо е да осигурите такива жилетки и на децата си, за да са в безопасност, когато отиват и се връщат от училище.

ПРЕПОРЪКА 5. *БЪДЕТЕ ПРЕДПАЗЛИВИ НА ХЛЪЗГАВА НАСТИЛКА!*

Не избързвайте и не започвайте припряно пресичане на заснежено или заледено пътно платно, дори да ви се струва, че приближаващият автомобил се движи твърде бавно. В този момент неговият реален спиращ път е значително удължен. При съчетание с намалена от снеговалеж или мъгла видимост шофьорът ще ви забележи непосредствено пред автомобила си, когато е в **НЕВЪЗМОЖНОСТ ДА ВИ ПРЕДПАЗИ**. Не забравяйте и това, че вие пресичате заледеното и заснежено платно значително по-бавно, а в стремежа си да бързате можете да се подхлъзнете и паднете пред автомобила. Много често пешеходците биват блъскани, когато от заснежен, непочистен тротоар внезапно слизат на платното, в опасната зона на автомобил, чийто водач е в невъзможност да спре.

ПРЕПОРЪКА 6. *НЕ БЪДЕТЕ ПРИПРЯНИ НА АВТОБУСНАТА СПИРКА!*

Когато заедно с много други хора чакате автобуса на спирката, не се втурвайте към него още преди да е спрял. Площта за чакане е най-често заледена. Блъскайки се с останалите, може да се подхлъзнете и да попаднете под колелата на спиращия автобус. Същото се отнася и за опитите за догонване на потеглящ автобус. Вечер шофьорът на автобуса трудно може да забележи на огледалото за обратно виждане опита за качване в последния момент. При слизване от автобуса не се насочвайте веднага да пресичате платното пред него, защото така ще се окажете в опасната зона на автомобил, който в този момент го заобикаля. Изчакайте автобусът да потегли и тогава потърсете мястото за правилно пресичане, при добра видимост в двете посоки.

ПРЕПОРЪКА 7. *ОСИГУРЕТЕ СИ ДОБЪР ОБЗОР И ВЪЗПРИЕМАНЕ НА ШУМА ПРИ СНЕГОВАЛЕЖ!*

Дебелите и тежки връхни дрехи, вдигнатите яки, шалове и шапките правят пешеходците по-бавни и трудно повратливи. Това ограничава възможностите им да наблюдават обстановката по пътя или улицата както, примерно, през лятото. Ушанката и шалът на пешеходеца му пречат да чуе шума на двигателя на приближаващ автомобил, звукът допълнително се поглъща от обилния снеговалеж и снежната покривка. Затова бъдете нащрек и по възможност си осигурете максимално добро възприемане на шумовете от превозните средства.

ПРЕПОРЪКА 8. *ПРИ ОБИЛЕН СНЕГОВАЛЕЖ И ПРИБЛИЖАВАЩ АВТОМОБИЛ ИЗЛЕЗТЕ ИЗВЪН ПЛАТНОТО!*

Движешите се пеш при обилен снеговалеж са още по-трудно забележими за шофьорите – и поради снежната пелена пред фаровете, и поради побелелите им връхни дрехи. В такава ситуация, за да не стане злополука, е много важно пешеходците да напуснат платното или изчистената ивица от него до отминаването на приближаващ отпред или отзад автомобил.

Подобна е ситуацията и при гъста мъгла. Запомнете добре, че шофьорите на приближаващите автомобили Ви виждат далеч по-късно, отколкото предполагате . Затова по-добре бъдете извън платното докато отминат!

Инструктажът е изготвен от М. Павлова – председател на училищната комисия по Безопасност на движението

Мили деца,

- Внимавайте, когато се движите по улицата, защото е опасно.
- Движете се по вътрешната част на тротоара, колкото се може по-далеч от платното за движение.
- Движете се плътно вляво по улици без тротоар и срещу движението на насрещните автомобили.

• Пресичайте улицата само на определените за целта места - пешеходна пътека.

• Пресичайте по пешеходната пътека с внимание, макар да имате предимство.

• Когато пресичате пътното платно, изберете мястото така, че да виждате целия път.

• Пресичайте само когато автомобилите са на безопасно разстояние и не се приближават с голяма скорост.

• Когато пресичате – първо се огледайте наляво, после надясно и по средата на улицата пак наляво.

• Никога не пресичайте улицата тичайки, между паркирани коли и пред спрял на спирка автобус.

• При натоварено кръстовище, помолете по-възрастен от вас човек да преминете с него.

• Не преминавайте пред и зад спряло превозно средство, защото нямате видимост.

• Ако все пак ви се наложи да преминете зад спряло превозно средство, внимавайте с насрещното движение.

• Изберете, заедно с родителите си, най-краткия и безопасен маршрут, по който можете да отивате и да се връщате от училище.

• Не играйте около спрели и паркирани автомобили.

• Не играйте на пътното платно и по кръстовищата, а на определените за това места.

• Не излизайте на улицата с велосипед преди да сте сигурни, че е изправен (звънец, спиращки, фар отпред и светлоотразител отзад) и го управлявате отлично.

• Карайте велосипед на разрешените за това места.

• Винаги носете предпазна каска, когато карате велосипед.

• Не излизайте внезапно на уличното платно.

• Помнете, че на пътя има агресивни водачи на пътни превозни средства, които застрашават вашата сигурност.

• Слагайте предпазен колан, винаги когато се возите в автомобил.

• Слизайте от кола само от страната на тротоара.

• Научете се да оказвате първа помощ на пострадал при пътнo - транспортно произшествие.

- Ако нещо се случи - бързо извикайте помощ.

Вслушвайте се в съветите на вашите родители, когато ви разясняват основните правила за движение по пътя. Вярвайте им! Те най-много от всички желаят да опазят вашия живот и здраве!

КАК ДА ОПАЗИМ ДЕЦАТА НА ПЪТЯ

Скъпи родители,

За да опазим живота на децата на пътя. Вие трябва да спазвате следните основни правила:

- придружавайте задължително Вашето дете до училище, като му разяснявате постоянно правилата за движение на пешеходците, местата за пресичане на пътно платно и кръстовищата около училището.
- определете кой е най-краткият и безопасен маршрут, по който детето Ви може да ходи и да се прибира от училище. Провървете маршрута няколко пъти заедно с него, за да се убедите, че го е запомнило;
- контролирайте лично, дали детето спазва Вашите указания за пресичане и дали се движи по уговорения маршрут;
- обяснете на детето си, че не бива да пресича пред спрял на спирка автобус и зад паркиран на улицата автомобил;
- уговорете с детето си безопасно място, където да играе, след като си подготви уроците за следващия ден;
- използвайте времето на пътуванията, за да обяснявате нагледно това, което се вижда на пътно платно - пътните знаци, грешките и опасното поведение на възрастни и деца на улицата;
- използвайте първите дни на учебната година, за да припомните на детето си правилата за безопасно движение на пешеходците;
- убедете се, че преди детето Ви да излезе да кара велосипед или ролкови кънки, то е облечено с необходимите предпазни средства и към дрехите му има прикрепени светлоотразителни елементи.

Познаването на правилата по безопасност на движението все още не ги прави част от поведението на Вашето дете. То трябва да се научи да мисли, да действа и да взема решения като участник в движението, а това става с практически упражнения, най-добре под формата на игри или състезания с родителя

Като водачи на пътни превозни средства Вие трябва:

- Да познавате и очаквате възможните реакции на децата, когато са на улицата или близо до нея;
- Да карате с безопасна скорост, за да не се стигне до опасна ситуация или пътна злополука;
- Да намалявате скоростта, когато на и край платното се намира дете;
- Да не возите малки деца на предната седалка.

Не забравяйте, че децата са уязвими на пътя, просто защото са си деца. Те могат да знаят отлично пътните знаци, теорията на безопасността, може да печелят конкурси по познаване правилата на движение, но в крайна сметка са подвластни на своята детска природа. Щом са увлечени в игра или оживен разговор с приятели, се втурват през платното, забравили, че трябва да се оглеждат за приближаващи моторни средства. Играта напълно владее тяхното съзнание. Реакциите им са непредвидими и внезапни.

ДА БЪДЕМ РАЗУМНИ, ПРЕДВИДЛИВИ И ДА НАМАЛИМ СКОРОСТТА ..., ЗА ДА ЗАПАЗИМ ЖИВОТА!

ИНСТРУКТАЖ ЗА ПЪТУВАНЕ С АВТОБУС

I. Общи изисквания при пътуване с автобус:

1. Всички ученици са длъжни да спазват правилата за движение по пътищата;
2. Учениците отиват до автобусната спирка около пет минути преди да пристигне автобуса;

3. До пристигането си на автобусната спирка учениците се движат по тротоара или банкета на пътното платно;
4. Учениците трябва да чакат на автобусната спирка, навътре от бордюра на тротоара, по-далеч от платното за движение, на острова за безопасност или на местата, очертани с маркировка, а ако няма такива на банкета;
5. Учениците и децата не трябва да тичат и играят на автобусната спирка;
6. Да изчакат да слезат децата или учениците от автобуса, като им оставят свободно място за преминаване;
7. Учениците да се качват и слизат един след друг, без да се блъскат, като стоят далеч от автобусните колела;
8. Учениците да сядат на свободна седалка, а не да стоят прави;
9. По време на пътуването учениците стоят седнали, с поставени предпазни колани, ако има такива монтирани в автобуса;
10. Учениците да не говорят високо в автобуса, да не викат, за да не смущават шофьора и другите пътуващи;
11. Да не разговарят с шофьора без причина; Ако трябва да се говори с шофьора, изчакват автобуса да спре;
12. Учениците стават от мястото си, когато автобусът е спрял;
13. След като са слезли от автобуса, учениците не трябва да спират и остават пред вратите на автобуса;
14. Учениците изчакват автобусът да потегли и да се отдалечи на достатъчно разстояние, за да пресекат улицата, като спазват „златното” правило „Погледни наляво, след това надясно и пак наляво!” и когато няма наблизко превозни средства преминават, без да тичат;
15. Учениците не трябва да навлизат внезапно на платното за движение и да го пресичат при ограничена видимост;
16. Да не се удължава ненужно пътя и времето за пресичане, както и да се спира без необходимост на платното за движение;
17. Преди да навлязат на платното за движение учениците да се съобразят с разстоянията до приближаващите се пътни превозни средства и с тяхната скорост на движение;
18. Да не се прескачат ограждения от парапети или вериги между тях;
19. Учениците да не пресичат пред или зад спрял автобус или друго превозно средство.;
20. Да се избягва стоенето в „опасната зона” около автобуса – това е областта, пет „гигантски стъпки” пред автобуса, 5 „гигантски стъпки” зад него и от двете му страни.

II. Учениците се задължават:

1. Да спазват всички указания, дадени от придружителите.
2. Да слушат и следват указанията на водача при възникнал инцидент.
3. Да спазват правилата за безопасно качване и слизане от автобуса, както и по време на пътуване;
4. Да уведомяват своевременно придружителя за възникнал здравословен проблем, физиологично неразположение, за възникнал проблем или ситуация, независимо от техния характер;
5. Да спазват правилата и нормите за културно поведение по време на пътуване.
6. Да проявяват разбиране, толерантност и уважение към останалите пътуващи деца и ученици.
8. Да не повреждат имуществото в автобуса;
7. Да не замърсяват автобуса, да изхвърлят отпадъците в определените за целта места.

III. На учениците е забранено:

1. Да говорят с непознати на спирката и да влизат в автомобили с непознати, докато чакат ученическият автобус.
2. Да се доближават до автобуса, докато автобуса не е спрял и вратата на автобуса не се отвори;
3. Да напускат местата си и да се разхождат в автобуса по време на пътуване без разрешение от придружителя;
4. Да носят опасни за здравето и живота предмети;
5. Да влизат в пререкания, употребяват сила, физическа саморазправа – за всеки възникнал проблем, ученикът се обръща единствено към придружител;
6. Пускането на музика от GSM или таблети в автобуса.

IV. Придружителите и шофьорът не носят отговорност за личните пари на учениците, за личните им мобилни телефони, фотоапарати, камери, или друг вид техника.

V. Родителите се задължават чрез медицински документ, издаден от личния лекар, да уведомят предварително придружителите за съществуващ здравословен проблем на тяхното дете или проблем от друг характер.

VI. Отговорникът за транспорта на децата и учениците и придружителите се задължават да запознаят учениците и техните родители с настоящия инструктаж.

Септември, 2020 година

Провел инструктажа: _____

Директор: Христина Петкова